

ВИНИКНЕННЯ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Олейніченко К. О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Бурковська А.В.,

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Досліджується виникнення процесів глобалізації в сучасному світі. Було виділено основні етапи глобалізації в Україні.

Ключові слова: глобалізація, етапи глобалізації, глобалізаційні процеси.

Наприкінці ХХ ст. світ зазнав якісно нових змін, які певною мірою трансформували соціальну, політичну, економічну та державно-управлінську системи світу, в результаті чого процеси глобалізації, з якими пов'язувалися причини злиденності, екологічної кризи та вибух міжнародного тероризму, стали визначальними для долі сучасного людства [1]. Проте цим процесам, безумовно, передувала низка історичних та соціально-економічних факторів [1].

На думку учених, однією з передумов виникнення сучасних процесів глобалізації є початок зародження так званих глобальних форм співіснування людства. Х.Колумб, Ф.Магеллан, В.да Гама, Дж.Кук та інші мореплавці XVI-XVIII ст. досліджували економічні та політичні інтереси Іспанії, Португалії та Великобританії, що й стало однією з передумов формування глобальної свідомості людства [1].

Більшість дослідників сьогодні переконані в тому, що основними визначальними факторами виникнення процесів глобалізації є розвиток економіки, науки та техніки, які і визначають відповідний рівень історичної динаміки. Проте, на думку А.С.Колеснікова [2], деякі країни, потрапляючи у залежність до інших країн світу, через слабку економіку всеодно лишаються самотніми цивілізаціями. Тому для високорозвинених країн світу, які мають потужну економіку, науку та технології глобалізаційні процеси працюють на

користь їх національного розвитку. Прикладом збереження такої цивілізаційної самобутності в умовах глобалізації є Індія та Китай, які свого часу потрапили у залежність від західної цивілізації [2].

Розглянемо основні етапи глобалізації в нашій країні (рис.1)

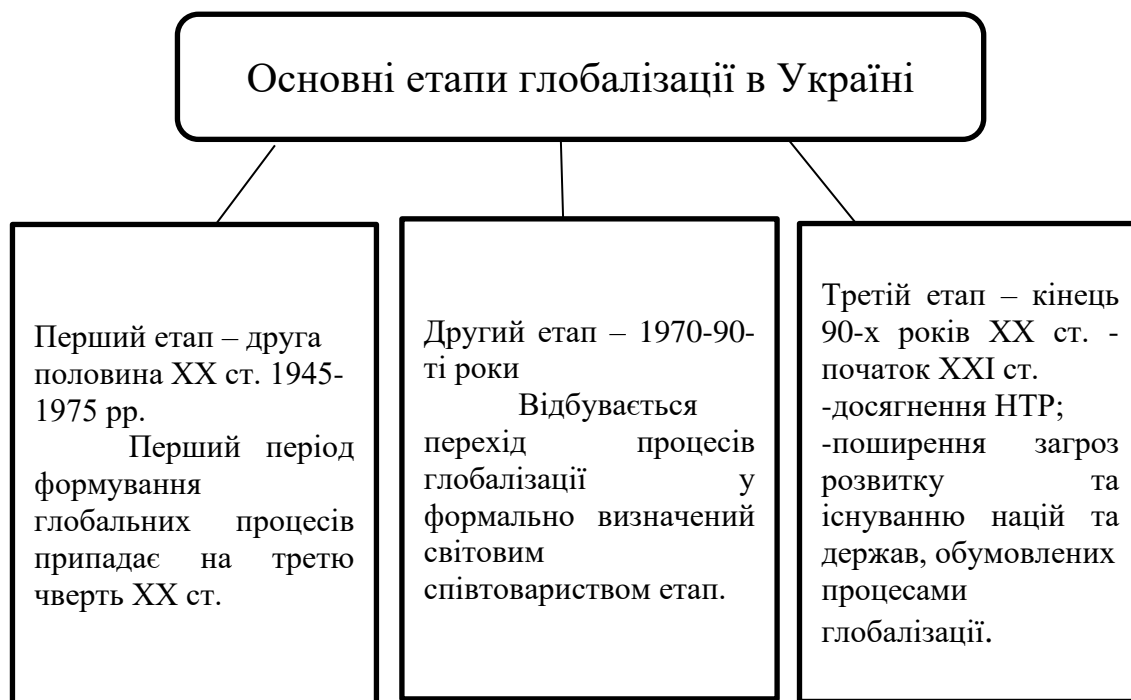

Рисунок 1 – Основні етапи глобалізації в Україні

Джерело: складено автором на основі [3]

На період кінця 90-х років XX ст. - початку XXI ст. припадає фінансова криза, яка стала результатом впровадження відповідних форм глобального господарювання, а також початок нового історичного періоду розвитку України [3]. Саме в цей історичний період глобалізація набула могутніх наукових позицій та неабиякої практичної значущості, оскільки охарактеризувала собою так званий, по-перше, дисбаланс між розвиненими та нерозвиненими регіонами і, по-друге, проблеми розвитку навздогін, вестернізацію та навіть націоналізацію [3]. Виникнення їх спричинене закінченням холодної війни, коли колишній світоустрій поступово змінився новою міжнародною системою – глобалізацією, яка прямо або опосередковано впливає на внутрішню політику, економіку всіх країн, а також на їх зовнішньополітичний курс [3]. Можна відзначити, що глобалізація перетворюється на форму суспільної свідомості і оформлюється в єдину домінуючу культуру, яка веде до гомогенізації людства [3].

Таким чином, глобалізація є внутрішньо суперечливим процесом, так як відкриває нові можливості і загострює існуючі або породжує нові проблеми, пов'язані з механізмами відтворення суспільного життя і стабільності системи міжнародних відносин.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шишков Ю. Глобалізація - ворог чи союзник країн, що розвиваються? Світова економіка і міжнародні відносини. 2010. № 4. С. 3-14 (дата звернення 26.11.2019)
2. Колесніков А.С. Філософська компаративістика і діалог культур. Росія і Грузія: діалог і спорідненість культур. 2010. С. 198-244 (дата звернення 26.11.2019)
3. Глобалізація у сучасному світі. URL: <http://academy.gov.ua> (дата звернення 26.11.2019)

***Annotation:** The emergence of globalization processes in the modern world is investigated. The main stages of globalization in Ukraine were highlighted.*

***Key words:** globalization, stages of globalization, globalization processes.*